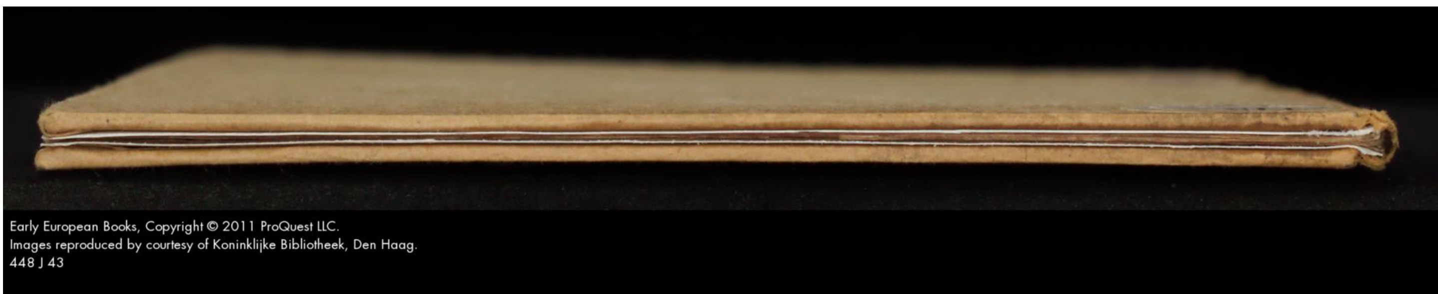
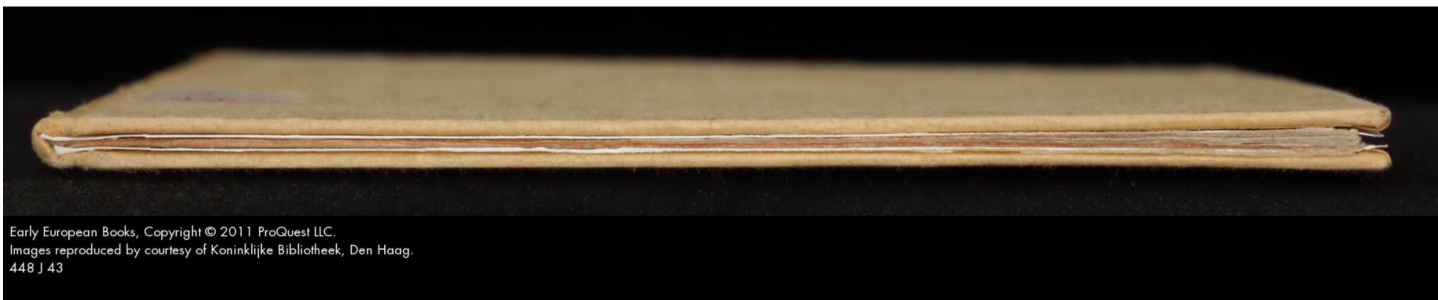
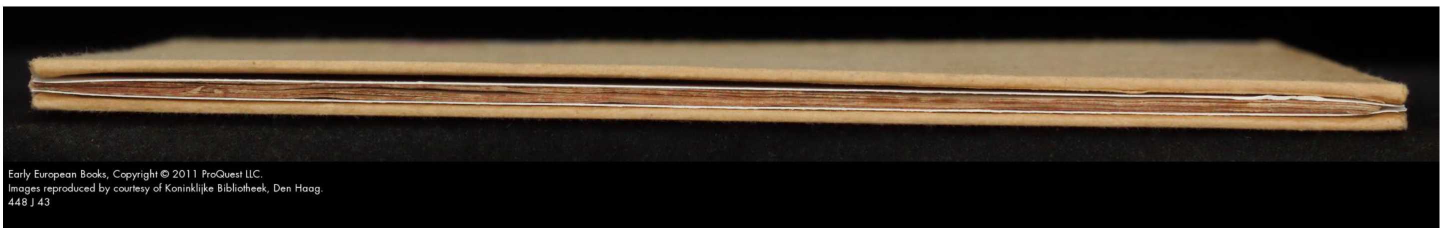
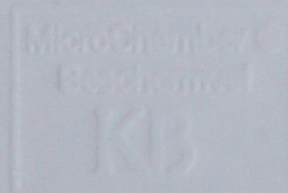
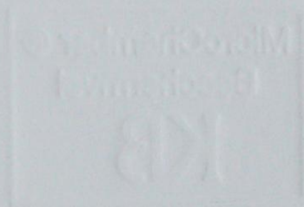

I. BURCHOORNS
Batavierſche
MEY-SPEL

Geſpeelt by de Ionge Batavieren van 'sGraven-Hage, op het Iaer 1632.

In 'sGraven-Hage,

Gedruckt by ISAAC BURCHOORN, *Boeck-drucker*, *woonende op het Speuy, alder-naeſt de Keyſer.* cIɔ Iɔ cXXXII.

Aen alle Ziel-begaefde Konst-voedende

POETEN,

Mijne E. E. aengename Vrienden

Sullen, volgens behoorlijcke eer-biedigheyt, gelieven in bedencken te nemen dat ick van tijdt tot tijdt by my selven innerlijck gevoele een op-getogen besigheyt, ende dat door de uyt-nemende, hoogh-muntende, bedenckelijcke, Ziel-treckende Poëtische Schrijvers, als daer zijn, te vveten: I. Cats, D. Heynsius, I. Vondelens, P. Hooft, S. Coster, C Huygens, de Bruyn, I. Westerbaen, P. Nootman, A. vande Venne, Krul, I. Starter, G. Brederoo, A. Duyrkant, en Velden, *met noch meer andere Voor-treffelijcke, Ziel-pijnende Tijdts-Vrienden, die hier te vvijt-loopigh souden zijn om al t'samen uyt-druckelijck te stellē. Soo ist, EE: Lief-hebbers, dat ick daeromme (nae my dunckt) vvel te rechte soude mogē daer over beschuldigen dese voor-gemelde fijn-geslepen Poëten; vermits hare EE. my met mijn svvacke herssenen mede in het stuck van Poësia ofte Dicht-konste ver-*

vvart ende gesommelt hebben, ende dat door haer aen-lockende aengenaemheyt van schrijven, jae, soo doende, de selfde Ziel-treckers zijn, die my stadigh, als een Zeyl-steen het yser, zijn tot haer treckende; dat ick daerom niet licht'lijck en sal verhinderen mijn raeuvve Pen haer svvarte tranen uyt te doen dringẽ, door de onaengename droefheyt die sy is dragende over de ongenoegte van haer svvieren; vvant soo haest sy haer vverck voor den Poëetschen Godt Apollo verthoont, soo bevindtse stracx dat het papier vvel vvat beter en vaster mochte door-ploegt zijn; doch, haren hulper dit altemet hoorende en siende, geeft haer op staende voet een nieuvve vreugt, en seydt al stillekens het Tijdt-vvijsers Spreeck-vvoordt, dat is: Hier nae een beter; het vvelcke sy, (die licht van geloof schijnt te vvesen, ter goeder trouvven glooft; doch het Sien soude behooren voor't Seggen te gaen, dus soude het noodtsaeckelijck dienen in het oordeel te staen van de gene die beter vveten, daer ick't dan vryelijck sal op aen laten komen.

Wel aen dan, EE: Noyt-vernoegde Letter-eters, de wijle ick geheelijcken verplicht zy dit Mey-Gifjen *ofte* Lentens-Staeltje *u EE: naer behoorlijcke Eer-biedigheyt, op te offeren, gelijck ick aen u EE: hier nevens zy doende, soo hoop' ick dattet my (onder u EE: bescherminge zijnde) ten goede sal werden af-genomen, ende die Eer*

en

en Gonstigheyt my geschiedende, soo kan u EE: van myn onrÿpe Pen yder Maenen-loop, wat verwachtende zijn, indien het my, met Gods hulpe, door den Slaeps-Broeder niet belet en werde. Dit wil ons den Opperſten Al-Gebieder genadelÿck vergunnen, die ons allen, (ſoo ick hoope) in ſijn voorſichtige Bewaringe ſal nemen; het gene ſtadigh van harten wert gewenſt van u EE: gantſch verplichten

I. BURCHOORN.

Semper Amans.

Perſonagien:

APOLLO.	*INVIDIA.*
MARS.	*FREDERICK, Pr:*
PALLAS.	*BATAVIA.*

FAMA.

Ariſtoteles.

Het Menſchelijcke leven is ſonder de ſegeningh der Letteren meer een doodt dan leven; daeromme een yder, byſonder de Jonckheyt, behoort wel waer te nemen, ende te oeffenen dees uyt-nemende nutbare Letter-Konſt; Ten eynde, ſy door neerſtigheyt, de kennis van veel ander wetenſchappen, ende een deugdelijcke naem mogen verkrijgen.

Pythagoras.

De Oeffeninge ſonder konſt is niet, ende de Konſt ſonder oeffeninge is oock niet.

Cicero.

De ſtadige oeffeningh over-treft de geboden van alle Meeſters.

Wy zijn altemael getrocken door begeerte van eere, waerom elck Man met eeren door de glorie geleydt wert.

S. Auguſtin.

Ten dunckt my nimmermeer laet voor eenigen Ouderdom, om te leeren 'tgeene van noode is.

Ariſtoteles.

Ars Poëtica eſt Ars rationalis.

Vitruvius.

Seeckerlijck de Geeſt en mach geen volmaeckte Konſtelijckheyt doen ſonder Leeringe, noch de Leeringe ſonder Geeſt.

Ariſtoteles.

Gelijck als de geſontheydt is de behoudinge van't Lichaem, alſoo is de Leeringe de bewaerder vande Ziele.

Propertius.

Een dinck is ſeer uytnemende, als: doorluchtigh te weſen door de Veerſen der Poëten; gelijck het alſoo zy dat de goederen des Geeſts eeuwigh zijn.

Ariſtoteles.

Intelligere non contingit ſine phantaſmate.

Apollo.

Ick, die *Apollo* ben, van *Iupiter* gesprooten·
Ick, die de bleecke Maen en Sterren schijn te stooten·
Ick, die gantsch duysterloos verpuff het Firmament
Van't eerstelijck Begin tot aen het eyndigh Endt.
Dies kan ick 'thoogh Paleys soo treffelijck bewoonen
Dat nimmer eenigh mensch in't minste sal verschoonen:
Het blinckter stadigh aen niet dan van louter gout,
Vermits het op sijn grondt is Goddelijck gebout;
'tIs konstiglijck gestelt op blinckende Pilaren,
'tGewelfsel van Yvoir, veel klaerder dan de baren,
Den Bruynen Godt *Vulcaen* die heeft daer in gesneen
'tGeheele Aerdtrijcks-grondt, van boven tot beneen;
Den Hemel, en de Zee met al haer blaeuwe Goden:
Protheus onbesuyst, en *Triton* met sijn Boden,
En *Egeon* die reyckt sijn armen over't Meyr,
Omhelst daer wat hy mach het Walvisschens-heyr·
Daer sietmen *Doris* selfs met al haer Dochters swemmen
Die nu noch hedensdaegs op Rotsen sitten kemmen
En droogen't groenigh hayr, d'een sit daer op een Vis,
En d'ander schept een lust waer sijn vermaken is·
Daer sietmē d'Aerdē-Kreyts met Menschen ende Dieren·
Daer hoortmen boven haer de Vogels tierelieren·
Daer sietmē 'tsteyl Gebergt, Bosschagiēs woest en wilt·
Daer sietmen hoe de Zee veel kost'lijckheyts verspilt·
Daer sietmē d'Hemels-Plaets sijn twaelef Teeckens wijsē·
Daer sietmen soo veel Konst, onmogelijck om prijsen·
Daer straelt mijn helder Licht dat yder lust verweckt
En dat oock Aerdsche Goon haer hert tot boven treckt.
Dus sit ick *Iovis* Soon behangen met Iuweelen
Verçiert met al het geen' dat 'sMenschen hart kan steelen;
Daer heb ick tot mijn dienst mijn Krijgs-Lien nevēs my:
Het Iaer, der Maenden-Rey, de dagen, uyr en ty·

De

De *Lenten* ſtaet en praelt, en doet haer *Loff* verklaren,
Daer ſtaet de *Somer* by. en wijſt haer Kooren-aren,
Dē *Herfst* verthoont hē oock gantſch vāde *Druyf* vermāt,
Daer by den *Winter* ſtaet ſeer kout en klapper-tant·
En d'wijl ick ſchichtig loop, ſnel-voetigh met mijn wagen
Soo werd' ick door het Padt des Hemels wech gedragen;
Mijn *Peerden* blaſen fel 'tonbluſſelijcke Vyer,
Daer vind' ick onder weegh 'taf-grijſelijcke Dier,
Dan koom' ick in't gemoedt de langh-genarmde Monſters
En 'tſchijnt ſy willen zijn oock mee der Sonnen-blonſters;
Maer ick en acht haer niet· ick reys mijn Ouden ganck:
Soo dat het al voor my moet ruymen met een ſtanck.
Doch dat is niet met al· ick heb door mijne Schichten
Oock *Pithon* 'tboos Serpent doen ſchandelijckē ſwichten,
Iae'k hebbet gantſch vernielt, en totter doodt gebracht;
Dies yder is bevreeſt voor my, en voor mijn kracht.
Dat *Daphne* van my vloodt, en maeckten korte mijlen
Dat was alleen daerom: ſy vreeſden mijne pijlen,
Sy vloodt van angſten wech wanneer ſy omme-ſach,
Maer weynig dachtſe doch wat Godlijckheyt vermach.
Al heb ick groote Macht, al thoon ick ſtrenge Daden,
Denckt dat mijn ſtraf heyt my niet altijdt kan verſaden;
Ick ſchenck mijn *Liefdens*-gift voor menigh edel hart
Dat van het ongeluck te langh vertreden wert.
Oock weet ick met fenijn de Menſchen te beſchencken,
Maer maeck' wel weder dat de gift haer niet kan krenckē.
Ick draegh het Water, Vyer, en dat in eene handt;
Die my ten rechtē kent die heeft een kloeck verſtandt.
Ick ben het grootſte *Licht*, een *Vader* der *Poëten*,
Een *Tolck* voor yder een die Wijſheyt ſoeckt te weten:
Ick ſtelle voor het oogh mijn klaer en helder Licht;
Want ſonder my is blindt het Menſchelijck Geſicht.
Nu, op dan, *Geeſtigh Volck*: verthoont u kloecke ſinnen,
Verthoont hoe dat u hart het *Reden-Rijck* kan minnen,
Ver-

Verthoont nu weer de *Pronck* van't *Bataviers-Geſlacht*,
Soo wert ghy door de Faem tot Loff en Eer gebracht.

Mars.

Soo langh ick ſtrengen *Mars* noch draeg dit ſtale Wapẽ
Soo ben ick niet geſint geruſtelijck te ſlapen·
Soo langh ick in dit Lijf noch voel een druppel bloedt
Soo ſchepp' ick in mijn hart een op-getogen moedt·
Soo langh my trotſich moeyt het onbedachte *Romen*
Soo ſal ick nimmer my van yemant laten toomen·
Soo lange noch my tart het bloedigh Spaens gewelt
Soo lange blijff ick noch ons Krijgers-Godt geſtelt.
Ick, die ſoo menigh Stadt haer Wallen heb·gebroocken,
En menigh kloeck Soldaet ſien vanden bloede roocken.
Ick, die ſoo menigh Klingh heb op den Steen gewet
En tot het eynde toe in't moordigh hart geſet·
Noch heb ick deſe tijt verſtaelde Ionge Mannen
Die haer bezielden Romp met luſt in't Yſer ſpannen·
Iae'k hebbe Bataviers die't wraeckig bloet noch koockt
Vermits de Tyranny der Spanjaerts dompigh ſmoockt.
Wat is my inde weegh? Wat ſou my kunnen deeren
Dat ick des *Vyandts* macht niet machtich ſou verheeren?
'tVreeſt al, waer dat ick koom; jae ſelfs de kleyne Goon
Die vreeſen my, en oock de bloedige *Belloon*.
Ha! kloeck en moedigh hart! Ha! ſtout-bezielde Leden!
Die noyt en hebt gevreeſt voor wreede gorgel-ſneden,
Die noyt en hebt ontſien den *Ieſuytſchen Brandt*;
Maer hebt die dick beſchut tot voordeel van het Landt.
Noch wil ick deſe mael mijn Wapens laten blincken,
En Trommels laten ſlaen, Trompetten laten klincken·
Noch wil ick't Blixem-Vyer doen dav'rẽ door't geſchut
Tot dat het Spaens-gebiedt, door my, is uyt-geput.

Wel op dan, schept een lust ghy vluchteloose Zielen
En laet u geenigsins bloedt-gieriglijck vernielen,
Maer treet vry-moedigh toe, en levert slach op slach
Soo langh u Longh en Milt noch aessem halen mach.

Pallas.

EY soet, verhaest u niet; door-tast eerst Wijsheyts-reden
Eer dat ghy onbesuyst gaet voor u Vyandt treden,
En maeckt dus onbesint geen donderlijck geluyt,
Want; sonder goet beleydt gaen alle krachten uyt.
Maer spriet-oogt met verstant, en let hoe ghy soudt mogen
Den Vyandt af-breuck doen, en onsen Leeuw verhogen;
Het toe-sien baert in als een aengename vrucht,
Maer 'tdolle onverstandt brengt menigh opte vlucht.
Dus, wat ghy dan begint in Ooreloogsche Daden
Soo bidt ick dat ghy eerst u laet van wijser raden;
Die moedelijck betoont sijn krachten met verstant
Die draegt sijn eygen roem geluckigh in sijn hant.
Wanneer *Apollo* laet sijn hoogh-verheven stralen
Door aff-gesleten tijdt, snel-vluchtigh neder-dalen
Soo komt *Diana* voort, en geeft een helder Licht
Dat ons gemoedt betemt en betert ons gesicht.
Besiet dan hoe ick staegh bethoon een Hemels wesen!
Dat, wie mijn gaven liefdt, my nimmermeer sal vresen.
Dies houden wy het Landt niet sonder wijsheyts-gaeff.

Mars.

Hoe *Pallas!* wilt ghy dat ick wesen sal een Slaeff?
Neen, neen, Goddinne, neen, ick wil dees Degen trecken
En met een stout gemoedt noch vanden bloede lecken;
Ick soeck den *Paus* sijn Stoel te brijslen van malkaer
Tot loff van al de Goon, en van den *Hemelaer*

Ick wil mijn Stalen Helm, en oock dit Harnas dragen
Tot dat ick voor mijn Voet den Vyandt ſie verſlagen·
Ick wil door't ſnorrent Vyer betooné ſchrick op ſchrick
En ſpouwen raſend' uyt mijn vlammende geblick·
Dies raed' ick niemant niet my eenigſins te deeren
Of 'kſal ſijn grootſte Macht noch om en d'omme keeren·
Laet komen wieder wil, ick kender geen ſoo ſtout
Die my in mijne wil belet of tegen houdt;
Soo lang' mijn Vyandt leeft, ſoo ſchep ick geen genoegen.

Par eſt Fortuna labori.

Pallas.

Men moet altijt ſijn Hooft nae wijſe Lieden voegen,
Of 'tſlaet wel haeſtigh mis wanneermen yets beſtaet;
Dus volgt, voor alle tijt, een wel-beleyden Raedt.
Wie op een gulden Throon is Koninckiijck geſeten
Wert licht'lijck met een ſchant in haeſt daer van geſmeten
Wanneer hy my, voor al, niet veyligh plaets en geeft·
Dus denckt dat yder Prins van my ſijn voedtſel heeft.

Sapientiæ ætas condimentum eſt. PLAUT.

Mars.

'Tis waer, Goddin, ghy ſoudt my licht'lijck over-reden
Indien ick niet gewoon was inden Krijgh te treden,
Maer ſiet, mijn hart dat haeckt om ſtortē 's Vyants bloet·
Denckt dat de haeſtigheyt oock mē haer voordeel doet:
Want ſchoon ick op een tijt mijn Leger hadt doen plaetſē,
Om menigh Yſer-Bal den Vyandt toe te kaetſen,
Of dan het tegen-Heyr my haeſtigh over-viel
Soud' ick dan ſoecken gaen een wijs-begaefden Ziel?
Quam niet den Vyandt aen daer met gemande Sloepen?
Het ſcheen of hy ons 't Vel ſou ſtroopen door ſijn roepen

'tWas al ſlae doot, ſlae doot, den Leeuw die dient gevilt·
Maer laes! in korten tijt wierdt haer den Neus gebrilt;
Want ſiet! ick namſe waer ontrent het *Landt ter Tolen*,
En heb de grage Kat aldaer de Muys bevolen:
Daer badmen om genae· daer riepmen over-luyt·
Daer danſten onſe Maets bly-moedigh om de Bruyt·
Daer gaff het Moord-geſpuys haer williglijck gevangen;
Hadt ick mijn ſin gehadt ick hadt haer op doen hangen,
Of hadt haer altemael geſmeten over-boort,
Soo hadmẽ van dat goet geen ſmaetheyt meer gehoort.
Brẽgt haeſt dã ook geẽ ſpoet? Waer toe dã lang te wachtẽ
Daer vlijt van nooden is? Neen, ick ſal ſtadigh trachten
Te houden 'tgantſche Lijf dus blinckend' in't gewaet
Tot voordeel vanden *Prins* en vande *Magiſtraet*.

Pallas.

Maer haeſtigheyt die moet voor al gematigt werden
Indien men tot het eynd' wil treffelijck vol-herden·
Het eynde waerſchout wel; maer dan iſt veel te laet!
Dus, neem ten beſten af dat ick ontſluyt mijn Raet.
De ſtraffe Nood-lots-gaef, ſcheur-ſieckigh van gevoelen,
Sal in een op-roer ſelfs gants tuym'ligh liggen woelen,
En 'tonbedacht geſpreck van't weeckelijck verſtandt
Bethoont een ſlimme wech in't open-hartich Landt.
Dus, houdt een oog in't Zeyl. wilt gaeu en neerſtig loerẽ,
Soo ſal de vlugge *Faem* u op haer Schouders voeren;
Weet datmen ſonder ſlach ſijn Vyandt oock belet:
Dus dient u loſſe wil een weynigh op-geſet.

Mars.

Neen, als ick ben in't Velt, ick ſchuym-beck als de Paerdẽ
En brieſſche als een Leeuw; Ick ben den onvervaerden,
Mijn

Mijn ongetemde kracht die ſmeet een hoogh geluck;
Een krachteloofe Ziel blijft ſtadigh inden druck.

Pallas.

Tis waer, ick hoor't geluyt van Mannelijcke Woorden,
Ick ſie de Stale Klingh die menigmael deur-boorden
Het Spaens-moordadigh-hart; om thoonen uwen aert·
Maer ſlijpt eerſt op mijn *Steen* u ongebonden *Swaert.*

Mars.

Ick ſchepp' een groot vermaek in't moedig Peerde-brieſſē,
In't daverend' Geſchut, in't weem'len vande *Spieſſen,*
In't dol Granaet-getier· jae'k krijgh een eygen luſt,
Wanneer dat eens mijn Volck niet op haer Bedde ruſt;
Noyt ben ick minnaer van mijn oogen toe te luycken,
Maer ſoek door mijne Neus de Solpher-ſmook te ruyckē·
Een die my langen tijt gedient heeft, voor het Lant,
Dien ben ick eenen Vriendt gelijck een Olyphant.
Dus, om dat mijnen aerdt bethoont haer onverbolgen
Soo ben ick ſtaegh geneygt den Oorcloogh te volgen·
Hoe grijs ick my verthoon'; ick hou dit Harnas aen
Soo langh ick voor den *Prins* kan op mijn Beenen ſtaen.
Dies ſegh ick noch eenmael als dat mijn kloecke Daden
Noyt brachten op het eynd' oyt Stedeloofe ſchaden,
Maer thoon een manlijck hart aen't *Dier-gekochte Pandt*
Tot Roemingh voor den *Staet* van't *Vry-gevochte Landt.*

Invidia.

Ick, die in't duyſter Hol gants dompigh ben geſeten
En ſtadigh zy gewoon de Slangen op te eten,
Iae, die zijn al mijn luſt; want van haer ſlim gebroedt
Daer werd' ick alle daegh ſlack-ſlijmigh van gevoedt.

Noyt sie ick Son, noch Maen, noch tintel-Starrẽ blincken·
Noyt komter Hemels-daeuw in mijn Spelonckе sincken·
  Noyt komter Segen-vloedt ontrent mijn doods-gesicht·
  Noyt wort mijn nijdigh hart van *Iupiter* verlicht.
Ick, die Goddinne zy van't Duyvels-quaet-benijden
Waerom soud' ick dan sien en willigh moeten lijden
  Dat nu dẽ Krijgs-Godt *Mars* soo kloecke Dadẽ thoont,
  En dat ghy, *Pallas*, hem met uwe Deugdt verschoont?
By dese *Doorne-Stock*! Ick sal het u beletten,
En sal een boos gesicht met dwersche oogen setten·
  Ick wil noyt hengen dat *Athenen* weder bloeyt;
  Want, soo ick hoor', dẽ *Haegh* door uwe *Wijsheyt* groeyt·
Neen, dat en moest' niet zijn, of'kbreng' u heel ter schandẽ
Met nijdelijck gewroet, door dees' verroeste handen·
  Ick sweere dat ick niet kan lijden uwe geur,
  Of anders ick gestaegh, met pijn, hol-oogigh treur;
Dies raed' ick u, voor't best', u tonge wat te snoeren,
Of'ksal het *Acheron* doen schrickelijck beroeren,
  En roep *Alecto* stracx hier op het onversienst',
  Megera, *Tisiphon*, en dat tot mijnen dienst'.
Dus, siet dan vlijtigh toe, en vreest mijn boose Schichten;
Want menig duysent man moet voor my angstigh swichtẽ.
  Wech, voort, uyt mijn gesicht. wat doet ghy *Pallas* hier?
  Men set doch menighmael den *Esel* aen de *Lier*!

Quid Asinus ad Lyram? Nam, non omnes qui habent Citharam sunt Citharœdi.

Pallas.

Soo langh mijn Levens-draet niet af en is gesponnen
Soo werd' ick noyt te recht met reden over-wonnen·
  Soo lang ick desen Schilt hier voor mijn boesem draegh
  Soo vrees ick doch geen Haet of uytterlijck geplaegh·
Ick, die mijn woon-plaets hou in't midden vande Hoofden
Soo heb ick noyt gesien dat yemant my verdoofden;
  Hoe datmen my meer deckt en nijdelijck bedomt
  Hoe dat mijn *Redens-Klanck* noch loffelijcker bromt:

Legt daer dan quaet Serpent, legt onder mijne voeten,
Al 'tleet, hier ons gedaen, dat ſult ghy weder boeten·
Dies raed'ick datje ſwijgt indien ghy vreeſt mijn Macht;
Want al u ſlim Fenijn en wert hier niet geacht.
Kan ick een Manlijck hart in't Vrouwe-lichaem dragen·
Kan ick u *SWarte Nijdt* met *Redens-Kracht* verjagen·
Kan ick mijn eygen Lof gaen ſmeden metter daedt,
Wat vreeſ' ick dan de Gift van't ingewortelt quaet?
Hoe rijck van gelt en goet, hoe edel van Geſlachten,
Sy ſien dat wijsheyt gaet voor alle domme krachten·
Dus, die my liefde draegt die weet ick ſoo te voen
Dat hy noyt onbedacht ſal eenig' dingen doen.
'Tis waer, ick hebbe wel mijn liefdelooſe Vrienden
De wijsheyt voor-geſtelt, om datſ' haer noodigh dienden,
Maer, laes! mijn diep Verſtant en wierdter niet geſocht!
Nochtans heb icker veel tot hoogen Staet gebrocht·
Die Wetenſchap betracht die kan tot hoogheyt raken·
De Wijsheyt kan den menſch, voor alle tijt, vermaken·
Een hoogh Verſtant dat wort bemint en oock gevreeſt:
Dus, die my niet en ſoeckt is minder als een beeſt.
Dies ſal ick't Staten-hooft geſtadelijck bewoonen,
En d'Op-geſtegen *Pronck* doen treffelijck bekroonen·
Iae'k blijf oock *Frederijck* tot in ſijn Graf getrou:
Geſegent zy de plaets daer ick mijn wooningh hou.

Prins Frederijck.

Ick ſie dat onſen *Mars* wil trouw en moedigh proncken,
Vermits het ſtale Kleet is om ſijn Lijf bekloncken·
Ick weet wat hem beroert en woedelijcken quelt
Vermits hy is gereet my by te ſtaen in't Velt.
Ick ſie oock *Pallas* ſelfs ziel-treckende verheffen
Vermits haer *Wijsheyts-Vloedt van Reden* gaet betreffen
Een Prinçelijcke Ziel· Ha! wat een Hemel-vreugt
Die mijn kloeckmoedigh hart tot binnen toe verheugt!

Soo langh der *Steden-Stoel* soo Wijslijck wort beseten,
Soo langh de bitsche Nijt soo schandigh wert versmeten,
Soo langh den Opper-Voogt besegent ons gebiet
Soo acht ick 's Vyants Macht veel swacker dan het Riet.
Ick, die genegen ben mijn *Broeder* nae te treden
Tot eygen voor-standts-Vrucht van onse *seven Leden*.
Ick houd' een wacker Oogh gestadigh in het Zeyl
Soo langh *Minervaas-Deugt* is aengenaem en veyl.
Ick acht geen Vyandts doen soo langh dees *Vrye Landen*
Soo vast gebreydelt zijn, en dat door *Staets-Verstanden*;
Mijn Edel hart dat thoont een hoogh-getogen Moedt,
Wanneer ick maer en sie hoe *d'Eendracht* wert gevoedt.
Of schoon het *Princen-Ampt* brengt veele swarigheden,
Of schoon daer alle daegh wort smaetheyt by geleden,
Of schoon het licht'lijck draeyt nae eenen droeven val
Soo hoop' ick dat my Godt daer voor beschutten sal.
Of schoon den gragen Wolf is knarssend' op sijn tanden,
En dat van enckel spijt sijn hart schijnt af te branden,
Iae dat hy stadigh soeckt te rusten in mijn *Stoel*,
Soo weet ick dat ick noyt daer van beroertheyt voel.
Ick, die van kinds-been af gewent zy eer te plegen
Soo laet ick nimmermeer my eenigsins bewegen
Van 't swack en teder volck dat voor het moordigh Beest
Sich flaeu van harten toont, en 's werelts-sterven vreest.
Neen, ick sal't, metter tijdt, noch soecken t'over-winnen;
Want in mijn *Vaders-Landt* daer woonen mijne sinnen:
Soo langh dit vinnigh stael niet weyg'ren sal de wraeck
Van mijn *Heer-Vaders*-doodt· O uyt-gespogen Draeck!
Hoe wil ick noch u zaet doen schandelijck verfoeyen,
En u vervalste Struyck doen tot de grondt uyt-roeyen!
'tZy waer ghy loopt of draeft u straf die volgt u nae
Alleen tot onser baet, en tot u eygen schae.
Soo langh my *d'Opper-Al* vergunn' het aerdsche Leven
Soo sal ick't *Vrye Landt* in't minste niet begeven;
Maer

Maer blijf ſoo lange noch Beſchermer vanden Staet
Tot dat door tijts-verloop den aeſſem van my gaet.

Uſque ad mortem.

Batavia.

Hoe kan ick eenigſins ten vollen dit beloonen
Dat *Pallas* ende *Mars* ſoo heerlijck my bewoonen!
Hoe kan ick ſoecken gaen het geen my meer behaegt,
Om dat mijn *Prins* hem ſtaegh ſoo treffelijcken draegt!
Hoe ſoud' ick uyt dit hart mijn Liefde kunnen laten
Vermits ick wert beheert van Wijs-begaefde Staten
Die my getrouwe hulp bethoonen metter daedt,
En houden my bevrijt door wel-beleyden Raedt·
Ach! hadt ick doch gehadt dees hoog-geduchte Mannen
Eer dat *Duc d' Alba* my ſoo moordigh gingh verbannen!
Eer dat *Duc d' Alenſon* my jeugt en vreugt benam,
Hoe wel ick metter tijt weer tot mijn ſelven quam·
Wat heb ick al geleen van Moorden, Branden, Roven!
Hoe dickwils ſochtmen my door't Spaens gewelt te dovẽ!
Hoe dickwils wierd' mijn Licht met duyſternis beſet?
Hoe dickwils wierd' mijn Volck haer Vryigheyt belet!
Hoe dickwils heb ick, laes! verdriet en angſt geleden!
Hoe dickwils wierd' mijn Zaet gants onder voet getreden!
Hoe dickwils wierd' mijn Lijf beſwaerelijck geperſt!
En tegen mijn verſoeck knack-hoofdelijck geknerſt!
Mijn beſte *Hooft*-Perruyck die wierd' ſoo kael geſchoorẽ!
Soo dat hy vreſen mocht die Menſch'lijck was gebooren;
Iae 'tminder-jarigh Kindt wierd' doodelijck gewont
Daer't noch ſijn eygen ſelfs hem inde Wiegh bevont.
Siet! deſen ſnoo *Tyran* die kon my ſoo verdrucken
En menigh Edel hart oock uyt den boeſem rucken,
Iae maeckten 't ingewant der Vog'len eygen ſpijs,
En boogh my ginds en weer gelijck een jeugdigh rijs.

Doch alles nam een eynd'. Nu zijn wy weer ontbonden·
Gesegent moet hy zijn die tot ons wierd' gesonden·
Dies is't een wisse saeck, hoe lichteloóser nacht
Hoe dat een Keers haer vlam sal toonen meerder kracht.
Noyt kan het edel Dier met hondert duysent oogen
Geen eer genoegh aen doen noch machtelijck verhoogen
De Zielen die gestaegh voor mijn verhoogden Stant
Kloeckmoedigh setten gaen haer Lijff en goet te pant·
Ick ben door haer bevrijdt, en al mijn voorigh wesen
Is nu tot inde Locht vry hooger op-geresen·
Iae 'kben nu wederom ontloken als een Bloem
Die door den *Winter-Vorst* moest' missen haren Roem.
Mijn Queecker komt de Lof, om dat hy my bevrijden
Van't snoo *Maraensche* Iuck, van't pestelijcke lijden,
Van't hongerigh benaeuw', van't doodelijcke Swaert·
VVel hem, die eeuwigh leeft, dat hy my heeft bewaert!
Dus, die het quaet verdraegt en wel-daedt weet te loonen
Die moetmen voor sijn doen voor alle tijt bethoonen
Een harts-genegen Gonst; indien het niet geschiet
Soo is doch al sijn doen veel minder dan een niet.
Prins *VVilhem* kon voor my hem Prinçelijcken weeren·
Prins *Maurits* quam daer nae een dee den *Staet* vermeerẽ·
Prins *Fredrick* onsen *Vorst* die segen-rijckigh leeft
Die ist die my gestaegh volkomen voedtsel geeft:
Dies hoop' ick dat ons Rijck gestadigh sal verhoogen;
Want wy door't Staets-gebiedt 'thoog-muntẽde vermogẽ·
Dan, 'twijl dẽ Opper-Godt ons toont sijn Segen-kracht
Soo dient sijn Liefde-Gunst in't hart te zijn bedacht.
Nu schepp' ick weder vreugt voor al mijn droevig klagen·
Nu wil ick Goet en Bloet voor mijn Regeerders wagen·
Soo langh mijn vryen Standt wert vroomlijck onderstut
Soo langh en werd' ick noyt van Spanjaerts uyt-geput.
Mach ick my selven niet seer wel geluckigh noemen?
Mach *Famaas* hel Basuyn my niet wijt-ruchtigh roemen
Dat

Dat ick nu eenen *Prins* verkregen heb met luſt,
Een *Prins* die ſtadigh ſoeckt voor al Gemeentens-ruſt,
Een *Prins* die *Vreden-rijck* my willigh heeft gebonden,
Een *Prins* daer Redens-deugt voor al wort by gevonden,
Een *Prins*, een machtigh *Prins*, voor yder een beleeft,
Een *Prins* die nimmermeer voor ſijnen Vyandt beeft,
Een *Prins* die op het Hooft is weerd' een Kroon te dragen
Vermits hy yder een doet ſcheppen 'twel-behagen
In Hem en in ſijn Woort van wonderlijcke kracht;
Geſegent en gelooft zy Hem en ſijn Geſlacht.
Oock ben ick gants verplicht aen d'hoog-geduchte Staten,
Die my, gelijck het blijckt, in't minſte niet verlaten
In noot of tegenſpoet; Wanneer ick yets beklaegh
Soo doe'k mijn Ambaſſaets ſtracx voegen na den *Haegh*,
Daer is der Steden-ruſt gants veylighlijck te halen,
Daer komt *Palladis* glans in d'Opper-Hoofdē dalē, (kleet,
Daer wert mijn *Lichaems-Pronck* met *Eendrachts-Bandt* be-
Daer wert mijn beſte Schat voorſichtelijck ontleedt·
Waer vindmen doch een Plaets ſoo rijckelijck beſegent
Als hier des *Graven-Haegh?* want yder wort bejegent
Met recht en onrechts-loon nae dat hy heeft verdient;
Dus, die ſijn Plicht voldoet die blijft *Gebieders*-vrient.
Dies doet ons *Magiſtraet*, voor aller menſchen oogen,
Door wijsheyt en geluck, haer Mogentheyt verhoogen;
Dewijle dat ſy zijn in't *Reden-School* geſtelt
Soo wert haer *Wijsheyts-Deugdt* voor eeuwiglijck gemelt.

Fama.

Ick *Fama*, die't geweet van alles kan uyt-ſchat'ren
Want mijn Baſuyns-geklanck vliegt bovē alle Wat'ren·
Ick ben't die boven d'Aerd', en onder d'Hemel woon·
Ick ben't die noyt en ſwijgh maer alles ſtel ten thoon·
Mijn Huys is Poorteloos, aen alle kanten open,
Geſmeet van klaer Metael; dies, alles wat geropen

Of t'sámen wert gestemt, dat klinckt van eygen selff
Tot inde diepste Poel, en boven aen't Gewelff,
Iae nimmer isser stilt' 'tgeruchte komt gevlogen
Van Vrientschap of van Haet, van Waerheyt of van Logē,
Van allerley bedrijff, van luck of tegenspoet,
Dat menigh voordeel brengt, en menigh hinder doet·
Daer heb ick luydtbaer Volck die't stadiglijck vertellen
En met een open mondt my aen het oore lellen
Wat datter wort gesien, en watter al gebeurt,
Wie datter vreugdigh bromt, en wieder droevig treurt;
Want *Licht-Gelooff* die weet door dwase dolings-reden
Met ydel-blyschaps-schijn op-reuyigh haer te kleden·
Dies kander niet geschien of'ksiet van boven aen
Soo langh de gulde Son sal aen den *Hemel* staen·
Kon ick't *Troyaensche Volck* oock tijdigh over-dragen
Doe eens den *Grieckschen Prins* socht *Troyen* te verjagen,
Soo sal ick noch ter tijdt aen dese Landen doen
Wanneer des vyants *Hen* soeckt Kuyckens uyt te broen:
Iae'k sal ten dienste staen voor ons verhoogde Staten
Soo langh de Ader-slagh haer Lichaem niet wil laten·
Ick sal ten dienste staen den *Prinçe* van het Landt
Soo lang het woeste Meyr sal schuymen tegen 'tStrant.
Ha! wat een groote vreugt! en wat een gulde Regen
Is onlangs op dit Landt gunst-rijckigh op-gesegen,
En dat door vast beleydt van Ziels-begaefden Raet!
Doch 'tis den Opper-Vorst die haer ten hulpe staet.
Kan ick met dees Basuyn der *Staten* Loff uyt-brommen,
Kan ick des *Princens*-Daedt wijt-ruchtelijck berommen·
Kan ick de *Magistraet* prijs-waerdigh geven d'Eer,
Soo komt haer hoogh geluck gestadigh van den Heer.
Ha! Aller-Landē-Puyck! ha! Rust-plaets vande Werelt!
V *Hoofden* die zijn weerdt onsterffelijck bepeerelt
Voor aller Zielen-oogh; want daer de *Liefde* woont
Daer sietmen dat de *Kracht* met *Wysheyt* wert bekroont.
MEY-

MEY-GIFT,

Stemme: O Heyligh ſaligh Bethlehem.

erquickt u in dees Majaas Tijt,
En geeſt u Ziel vernieude luſten;
Denckt hoe't den Ys-Vorſt nu vvel ſpijt
Om dat hy deſe mael moet ruſten!

De Giften van den VVinter-Heer
Die vverden door Apoll' verſtoten,
Jae drijft hem met ſijn ſtralen neer,
En heeft het Noorden-Heck geſloten.

Dees vvel-verhoogden-Jovis-Soon
Verthoont met kracht ſijn gulde Stralen,
En ſoeckt van Daphne vveder-loon
Om ſoete kusjens-luſt te halen.

Nu zijn de Velden op-gepronckt·
Ey Flora ſchoone Bloem-Goddinne
Siet hoe dat Daphne u belonckt
Het ſchijnt ſy vvil u eeuvvigh minne.

Het Minne-vyertje vvort geſtoockt
Van dat gevlerckte ſlimme Guytje,

Het

Het loopt, het draeſt, het dompt, het ſmoockt,
En Pan die ſpeelter op ſijn fluytje.

De Nimphjens thoonen haer verheugt
Met danſsen, en met vrolijck ſpringen:
En yder ſoeckt ſijn tvveede Jeugt:
De Zee-Syrenen geeſtigh ſingen.

Het pluym-Gediert ſvveeſt door de Locht,
En 'tſchept ſvvier-ſteertigh ſijn genoegen;
Iae 'thaelt oock nieuvven aeſsem-tocht,
En 'tvveet ſich vvonderlijck te voegen.

'tGeſchubde Vee ſchiet vande grondt
En 'tbakert ſich op VVater-ſtroomen,
Iae thoont hoe't oock vermaecken vondt
Om voor het Sonne-Licht te komen.

Men ſiet den blaeuvven Aconijt
Bloem-jeugdigh uyt haer Moeder rijſen,
En yder knopjen ſtaet en ſplijt
Om ſoo ſijn deugdt en geur te vvijſen.

VVel zijt dan danckbaer Aerds-Geſlacht,
En vvilt d'Al-Schepper Eer bethoonen;
'tKomt alles door ſijn Zegen-Kracht:
VVilt Deugdt met Deugden ſtaegh beloonen.

Een

Een Mey-geluck dan Edel PRINS
Die uyt Naßau zijt hooghgeſproten,
'tGeſlacht van u moet alleſins
Met Hemels-Zegen zijn begoten;

Ghy vreeſt doch nimmer voor gevaer,
Geen Vyant u noyt over-manden:
Dies hoopen vvy noch binnen't Iaer
Door u Victorys-Toorts te branden.

Vaert vvel dan hoogh-beſegent-Hooft.
Vaert vvel ghy Spruytjens van Oranjen,
Soo langh ghy groeyt ſoo blijft verdooft
Het hoogh-vervvaende moedigh Spanjen.

Geſegent zy ons Magiſtraet
In't vvel, en vroom, en recht gebieden,
Geſegent zy haer vvyſen Raedt,
Soo moet den Vyandt voor ons vlieden.

VVel Lauvver-Spruyt u Ieugt Neemt An,
Ghy zijt een Pronck der BATAVIEREN,
Houdt Tvvee-dracht ſtadigh inden Ban
Soo ſal de Faem u Loff vercieren.

I. BURCHOORN.
Semper Amans.